

BİTKİ PASAPORTU SİSTEMİ VE OPERATÖRLERİN KAYIT ALTINA ALINMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; zararlı organizma taşıyıcısı olabilecek bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler ile bunları üreten, ithalatını ve ticaretini yapan ve depolayanları kayıt altına almak, bu materyallerin hareketlerini izlemek, herhangi bir zararlı organizmaya rastlanması durumunda kaynağı bulunarak gerekli tedbirleri almaktır.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, Ek-1’de belirtilmiş olan bitki ve bitkisel ürünler ve diğer maddeler ile bunları üreten, ithalatını ve ticaretini yapanlar ile depolayanların kayıt altına alınması, denetlenmesi ve bitki pasaportu düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 15, 17, 31, 32 ve 38 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) **(Değişik:RG-8/7/2019-30825 Mükerrer)** Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- b) Bitki: Canlı bitkiler ile bunların derin dondurulmamış meyve ve sebzeleri, yumular, soğansılar, soğanlar ve rizomlar, kesme çiçekler, yapraklı dallar, budama artığı yapraklar, yapraklar, bitki doku kültürleri, canlı polen, göz, kalem ve çelik gibi canlılığını koruyan belirli parçaları ile dikim amaçlı olan botanik tohumlarını,
- c) Bitki pasaportu: Bitki sağlığı ile ilgili bu Yönetmelikte belirlenen bitki sağlığı standartlarının ve özel şartların karşılandığını gösteren, çeşitli bitki ve bitkisel ürünler için standart hale getirilmiş, Bakanlıkça belirlenen usullere uygun olarak hazırlanan ve Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilenler tarafından düzenlenen resmi etiketi veya belirli ürünler için Bakanlıkça kabul edilen etiket dışındaki işareti,
- ç) **(Değişik:RG-28/3/2017-30021)** Bitki sağlığı kontrolörü: İl ve ilçe müdürlükleri ile karantina müdürlüklerinde bitki sağlığı konularında görev yapan; resmî kontroller yapmak, üretim sahalarında bitki sağlığı önlemleri alınması için talimat vermek, operatörleri resmî kayıt sisteminde kayıt altına almak, bitki pasaportu basmak üzere veya operatörleri bitki pasaportu basımı için yetkilendirmek üzere görevlendirilen ziraat mühendisini,
- d) Bitkisel ürün: Bitkisel orijinli, işlem görmemiş veya basit bir işlemden geçmiş, bitki tanımına girmeyen ürünleri,
- e) **(Değişik:RG-28/3/2017-30021)** Bakanlık kayıt sistemleri: EK-1’de yer alan bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler ile bunları üreten, ithalatını ve ticaretini yapan ve depolayanları kayıt altına almak üzere Bakanlık tarafından oluşturulan ilgili kayıt sistemlerini,
- f) Diğer maddeler: Bitki sağlığı açısından zararlı organizma taşıma riski bulunan, bitki ve bitkisel ürünler dışında kalan maddeleri,
- g) **(Değişik:RG-28/3/2017-30021)** Genel Müdürlük: Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,
- ğ) İkame bitki pasaportu (RP): Orijinal bitki pasaportunun yerine düzenlenen pasaportu,
- h) Karantina: Zararlı organizmaların ülkeye girişini veya ülke içinde yayılmasını önlemek amacıyla, bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler ile bulaşma ihtimali bulunan madde ve malzemelerin kontrol altına alınmasını,
- ı) Korunmuş bölgeler (ZP): Bu Yönetmelik kapsamında yer alan, bir veya birden fazla bölgede yerleşik olan, bir veya birden fazla zararlı organizmanın o bölge için endemik olmadığı, çevre koşulları söz konusu zararlı organizmanın yerleşmesine uygun olmasına rağmen, o bölgede yerleşmemesi için korunan veya bu bölgelerde bulunmalarına rağmen eradikasyona tabi tutulan ve bu koşulların sağlandığı Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara göre uygun sürvey sonuçları ile kanıtlanarak tanıman, düzenli ve sistematik olarak izlenen, söz konusu organizmanın o bölgede ortaya çıkması durumunda bildirim zorunlu olan ve özel önlem alınan bölgeleri,
- i) Müdürlük: Bakanlık il ve ilçe müdürlükleri ile zirai karantina müdürlüklerini,
- j) Nihai tüketici: Ürünü bir daha satmamak üzere kendi bünyesinde kullanmak amacıyla satın alanları,
- k) **(Değişik:RG-28/3/2017-30021)** Operatör: EK-1’de yer alan bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler ile yemeklik patates üretenleri, ithal edenleri, depolayanları ve bunların ticaretini yapan, gerçek ya da tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarını,
- l) Resmî kontrol: Bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerin bu Yönetmelik hükümlerine uygunluğunun doğrulanması için, bitki sağlığı kontrolörlerine verilen yetki çerçevesinde gerçekleştirdikleri izleme, gözetim, denetim, muayene, karantina, numune alma, analiz ve benzeri kontrolleri,
- m) Zararlı organizma: Bitki veya bitkisel ürünlere zarar veren bitki, hayvan veya patojenik ajanların tür, strain veya biyotiplerini,
- n) **(Ek:RG-28/3/2017-30021)** Bitki Karantinası Yönetmeliği: 3/12/2011 tarihli ve 28131 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bitki Karantinası Yönetmeliğini,
- o) **(Ek:RG-28/3/2017-30021)** Laboratuvar: Bakanlık Araştırma Enstitüsü ve Zirai Karantina Müdürlüğü laboratuvarları ile Bakanlık tarafından belirlenmiş analizleri yapabilen yetkili laboratuvarları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Operatörlerin Kayıt Altına Alınması ve Sorumlulukları

Operatörlerin kayıt altına alınması

MADDE 5 –(1) Ek-1’de listelenmiş olan bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin üretimini, ithalatını, depolamasını ve ticaretini yapacak operatörler ilgili müdürlüğe başvurarak kayıtlarını yaptırmak zorundadırlar.

(2) **(Değişik cümle:RG-15/4/2021-31455)** İlgili müdürlüğe Ek-9’da yer alan başvuru dilekçesi ile şahsen ıslak imzayla veya elektronik ortamdan ve elektronik imza ile başvuruda bulunan operatörler aşağıdaki şartları yerine getirdiği takdirde kayıt altına alınır ve kayıt numarası verilir.

a) **(Değişik:RG-8/7/2019-30825 Mükerrer)⁽¹⁾** Bakanlığın üretim yeri ve konuları ile ilgili kayıt sistemlerinden herhangi birine kayıtlı olan operatör, ilgili müdürlüğe müracaat eder. Müracaatta ilgili müdürlükler 15/5/2009 tarihli ve 27229 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği gereğince verilen üretici/yetiştirici/bayilik belgelerinden faaliyet alanları ile ilgili olanlarının kayıtlarını kontrol eder ve Ek-2’de yer alan başvuru formunu düzenler. Ayrıca ithalatçılar, depolayanlar ve ticaretini yapanlar, ürünlerini bulundurdıkları satış yeri, depo, sera gibi yerler ile ilgili bilgi verir.

b) **(Değişik:RG-8/7/2019-30825 Mükerrer)⁽¹⁾** Müdürlükçe operatöre ait alanın ve ofis şartlarının denetlenmesi için operatöre randevu verilir.

c) Kayıt öncesinde üretim yerlerinde veya sahalarda bitki sağlığı kontrolleri gerçekleştirilir. Üretim yerlerinde veya yakınlarında makroskobik kontroller yapılır. Toprakta yaşayan karantinaya tabi zararlı organizmaların tespiti amacıyla talimatlara uygun olarak üretim yerinden toprak ve/veya üretim harcı örneği alınır. Gerekli hallerde alandan veya civardan bitki örnekleri alınır. Alınan örnekler etiketlenerek analiz için laboratuvara gönderilir. Ofis şartları incelenir ve sorumlu bir kişinin olup olmadığı kontrol edilir. Herhangi bir eksikliğe rastlanılmaması ve analiz sonuçlarının temiz çıkması durumunda kayıt işlemi gerçekleştirilerek operatöre bir kayıt numarası verilir.

ç) Operatöre Ek-3'teki kayıt altına alınanların uymaya mecbur olduğu hususları içeren taahhütname imzalatılarak Ek-4'teki örneğe uygun kayıt sertifikası verilir.

d) Operatörün faaliyet yeri, üretim yeri, şekli ve deseninde değişiklik yapılacaksa, ilgili müdürlüğe bildirilerek yeni durum ile ilgili gerekli kontroller yapılır.

(3) Yemelik patates üretimini, ithalatını, depolamasını ve ticaretini yapacak operatörler kayıt altına alınır ve kayıt numarası verilir. Bunun için;

a) **(Değişik:RG-8/7/2019-30825 Mükerrer)¹** Yemelik patates üretimini, ithalatını, depolamasını ve ticaretini yapacak operatörler, ilgili müdürlüğe müracaat ederler. Müdürlük, Bakanlığın üretim yeri ve konuları ile ilgili kayıt sistemlerinden herhangi birine kayıtlı olan operatörün Ek-2'deki başvuru formunu düzenler. Ayrıca ithalatçılar, depolayanlar ve bunların ticaretini yapanlar, ürünlerini bulundukları satış yeri, depo gibi yerlerle ilgili bilgi verir.

b) **(Değişik:RG-8/7/2019-30825 Mükerrer)¹** Müdürlük, yemelik patates üretimini, ithalatını, depolamasını ve ticaretini yapacak operatörlerin Ek-3'teki kayıt altına alınanların uymaya mecbur olduğu hususları içeren taahhütname imzalatılarak Ek-4'teki örneğe uygun kayıt sertifikası verir.

c) Yemelik patates üretimini, ithalatını, depolamasını ve ticaretini yapacak olan operatörler, üretim yeri, depo, faaliyet yeri ve buna benzer bilgilerde değişiklik yapılacaksa, ilgili müdürlüğe bildirmek zorundadır.

ç) **(Değişik:RG-8/7/2019-30825 Mükerrer)¹** Kayıtlı yemelik patates üreticileri, her üretim sezonunda üretime başlamadan önce üretim yerine ait bilgilerle ilgili müdürlüğe müracaat etmek zorundadırlar.

Kayıt altına alınan operatörlerin sorumlulukları

MADDE 6 – (1) Operatörler aşağıda belirtilen sorumlulukları yerine getirirler:

a) Ek-1'de listelenmiş olan bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin üzerinde yetiştirildiği, üretildiği, depolandığı, saklandığı veya kullanıldığı ya da başka şekillerde bulunduğu tesislerin güncel planını tutmak.

b) Bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin alımı, satımı ve üretimi ile ilgili kayıtları tutmak ve bu kayıtları en az üç yıl süreyle saklamak.

c) İlgili müdürlük ile görüşmeleri yürütmek üzere bitki üretimi ve bitki sağlığı konularında teknik açıdan deneyimli sorumlu bir kişiyi yetkilendirmek.

ç) Satın alınan bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelere ait bitki pasaportları ile basılan bitki pasaportlarına ait bilgi ve belgeleri en az bir yıl süreyle saklamak.

d) **(Değişik:RG-28/3/2017-30021)** İhtiyaç olması halinde ilgili müdürlükten teknik destek almak suretiyle kendi iç kontrollerini yaparak Bitki Karantinası Yönetmeliğinin EK-1 ve EK-2'sindeki karantinaya tabi zararlı organizma listesinde yer alan ve/veya herhangi bir bilinmeyen zararlı organizmaya rastlanılması durumunda ilgili müdürlüğe ivedilikle bilgi vermek.

e) Resmi kontrollerin gerçekleştirilebilmesi, numune alınabilmesi, kayıtların ve diğer belgelerin kontrol edilebilmesi için bitki sağlığı kontrolörlerine gerekli kolaylıkları sağlamak.

f) Bitki sağlığı kontrolörlerinin yaptığı resmi kontroller neticesinde, gerekli görülen örnekleme, izolasyon, sökümler, işleme, işaretleme, mücadele, imha gibi bitki sağlığı önlemlerini ve Ek-7/A ve Ek-7/B'de yer alan özel şartların yerine getirilmesini sağlamak.

g) Yıllık olarak bitki ve bitkisel ürünlerin miktarını ve üretimlerinin durumunu veya değişiklikleri ilgili müdürlüğe bildirmek.

ğ) Genel Müdürlük tarafından hazırlanan talimat ve kılavuzlar çerçevesinde gerektiğinde ve belirlenen zamanlarda görsel muayene yapmak.

h) Yemelik patates üreticileri için aynı parselde üç yılda bir defa dikim yapmak.

ı) **(Ek:RG-28/3/2017-30021)** Analiz sonucuna itirazını Bitki Karantinası Yönetmeliği esaslarına göre yapmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bitki, Bitkisel Ürün ve Diğer Maddelerin Yurtiçi Hareketleri, Bitki Pasaportu, Bitki Pasaportlarının Basılması, İkame Bitki Pasaportu

Bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin yurtiçi hareketleri

MADDE 7 – (1) Ek-1'de listelenmiş bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelere bitki pasaportu eşlik etmek zorundadır.

(2) **(Değişik:RG-28/3/2017-30021)** Bitki Karantinası Yönetmeliğinin EK-1'inde listelenmiş zararlı organizmaların hareketi yasaktır.

(3) **(Değişik:RG-28/3/2017-30021)** Bitki Karantinası Yönetmeliğinin EK-2'sinde listelenmiş zararlı organizmalar ile bulaşık bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin hareketi yasaktır.

(4) Ek-7/A'da yer alan özel şartların sağlanmaması durumunda bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin hareketi yasaklanmıştır.

(5) Yemelik patateslerin dolaşımında ambalajların üzerine veya ürün dökme ise ürüne eşlik eden sevki irsaliyesi veya faturaya operatör kayıt numarasının yazılması zorunludur.

Bitki pasaportu

MADDE 8 – (1) Bitki pasaportu bir etiketten ibaret ise aşağıdaki bilgileri içermek zorundadır.

a) "Bitki Pasaportu" ibaresi,

b) Ülke kodu (TR),

c) Sorumlu resmi kurum veya ayırt edici kodu,

ç) Kayıt numarası,

d) Seri numarası,

e) Botanik ismi,

f) Ürün miktarı,

g) Korunmuş bölge kodu (ZP) (Bitkiler veya bitkisel ürünler korunan bölgeye gönderilecekse),

ğ) İkame pasaport (RP) (Orjinal pasaport yeniden düzenlenmiş ise menşei kayıt numarası),

h) Orijin (İthal edilmiş ise).

(2) Bitki pasaportu, bir etiket ve buna eşlik eden fatura, irsaliye gibi dokümanlardan ibaret ise;

a) Etiket üzerinde, birinci fıkrada belirtilen bilgilerden en az ilk beşinin bulunması zorunludur.

b) Etikete eşlik eden dokümanda birinci fıkrada belirtilen bilgilerin tümünün yer alması zorunludur.

(3) Bitki pasaportu bir sevkiyatın en küçük birimini temsil eden bitkilere, ambalajlarına veya bunları taşıyan araca iliştilir.

(4) Bitki pasaportunun tekrar kullanılması yasaktır.

(5) Yırtık, tasdikli olmayan değişiklikler içeren, yanlış yazılan ve okunamayan, bilgileri eksik olan, çevre şartlarından dolayı yıpranan veya dikkatsizce yazılan pasaportlar geçersizdir.

(6) Bitki pasaportu tamamen büyük harflerle veya daktilo yazısıyla doldurulur.

Bitki pasaportlarının basılması ve/veya depolanması

MADDE 9 – (1) Bitki pasaportunun basımı ve/veya depolanması, ilgili müdürlük ya da **(Ek ibare:RG-15/4/2021-31455) ithalat hariç** yetkilendirilen operatörler tarafından düzenlenir.

(2) Ek-1'de listelenmiş olan bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler için bitki pasaportu basma işlemi operatörün aşağıdaki şartları sağlaması ve müdürlüklere başvurusu üzerine gerçekleştirilir.

a) Operatör, 5 inci madde uyarınca kayıt altına alınmış olmalıdır.

b) **(Değişik:RG-28/3/2017-30021)** Kayıt altına alınan operatörlere ait bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler müdürlükçe 12 nci maddeye uygun olacak şekilde kontrol edilir, bunların Bitki Karantinası Yönetmeliğinin EK-1 ve EK-2'sinde listelenmiş zararlı organizmalardan ari olmaları gerekir. **(Değişik cümle:RG-15/4/2021-31455)** Ek-7/A'da yer alan özel şartların yerine getirilmesi durumunda operatörün Ek-10'da yer alan bitki pasaportunun basılması talebini içeren dilekçenin şahsen ıslak imzayla veya elektronik ortamdan ve elektronik imza ile müracaatı üzerine bitki pasaportu müdürlükçe düzenlenir.

c) **(Ek:RG-28/3/2017-30021)** EK-1'de yer alan bitki listesindeki üretim materyallerini 31/10/2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu kapsamında sertifikalı üreticilerin, bitki pasaportu sisteminde de kayıtlı olmaları gerekir. Sertifikalı üretim materyallerinin etiketlerinde, bitki pasaportunda bulunması zorunlu bilgilerin yer alması durumunda tekrar bitki pasaportu düzenlenmez.

(3) **(Değişik:RG-28/3/2017-30021)** **(Değişik cümle:RG-15/4/2021-31455)** Kayıtlı operatörler bitki pasaportu basma yetkisi için faaliyet gösterdiği yerdeki müdürlüğe Ek-11'de yer alan bitki pasaportu basma yetkisini içeren dilekçenin şahsen ıslak imzayla veya elektronik ortamdan ve elektronik imza ile müracaatta bulunurlar. İlgili müdürlük yerinde yaptığı denetim sonucunda kayıtlı operatöre, 12 nci maddede ortaya konulmuş olan resmi kontroller sonucunda EK-1'de listelenmiş olan bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin Bitki Karantinası Yönetmeliğinin EK-1 ve EK-2'sinde listelenmiş zararlı organizmalardan ari olmaları ve bu Yönetmeliğin EK-7/A'sında belirtilmiş olan özel şartların yerine getirilmesi durumunda bitki pasaportu basma yetkisini yazılı olarak verir. Yetkilendirme bir yıl süre ile geçerlidir.

(4) **(Değişik cümle:RG-15/4/2021-31455)** Ek-1'de yer alan bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler ithal edilmiş ise; bitki pasaportu, operatörün Ek-12'de yer alan dilekçenin şahsen ıslak imzayla veya elektronik ortamdan ve elektronik imza ile ithalat başvurusu sırasında yapacağı müracaatı üzerine Bitki Karantinası Yönetmeliği kapsamında ithalat işlemini gerçekleştirecek müdürlükçe basılır. Bitki pasaportu, ithalat işlemi gerçekleştirildikten sonra düzenlenir. İthal olan bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler korunmuş bölgelere gönderilecek ise korunmuş bölgenin şartlarını sağladıktan sonra bitki pasaportu düzenlenir.

İkame bitki pasaportu

MADDE 10 – (1) Bitki pasaportuna konu olan bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin parçalara ayrılması veya birleştirilmesi durumunda ikame bitki pasaportu düzenlenir.

(2) İkame bitki pasaportu, operatörün başvurusu üzerine, sorumlu müdürlüklerce veya bitki pasaportu basımına yetkili olan operatörler tarafından düzenlenir.

(3) İkame bitki pasaportu için başvuruda bulunan operatörler kaç ikame pasaportuna ihtiyaç duyduklarını, bitkilerin geldiği ve gönderilmesi planlanan yerleri ilgili müdürlüğe bildirir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Korunmuş Bölgelerin Belirlenmesi ve Özel Şartlar

Korunmuş bölgelerin belirlenmesi ve özel şartlar

MADDE 11 – (1) Korunmuş bölgeler ve bu bölgelerle ilgili özel şartlar Ek-7/B'de belirlenmiştir.

(2) Bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin belirlenen korunmuş bölgelere girişine;

a) **(Değişik:RG-28/3/2017-30021)** Bitki Karantinası Yönetmeliğinin EK-1 ve EK-2'sinde listelenmiş zararlı organizmalardan ari olmaları ve bu Yönetmeliğin EK-7/A ve EK-7/B'sindeki şartları sağlamaları,

b) Beraberlerinde 8 inci maddeye göre düzenlenmiş bir bitki pasaportu bulundurmaları, halinde izin verilir.

(3) Ek-7/B'de belirlenmiş olan korunmuş bölgenin kodu 7/B1 olarak belirlenmiştir. Bitki pasaportu üzerindeki korunmuş bölge kodu 7/B1 olarak belirtilecektir.

(4) Ek-7/B'deki şartları sağlamayan bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin korunmuş bölgeye veya korunmuş bölgeler arasında hareketine izin verilmez.

(5) Korunmuş bölgelere gönderilecek bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler için operatörler; bu ürünlerin ilgili korunmuş bölgenin şartlarını karşılayıp karşılamadığına karar vermesi ve gerekli adımları atabilmesi için ilgili müdürlüğe önceden bildirimde bulunurlar. Şartları uygun olan bitki ve bitkisel ürün ve diğer maddeler için ilgili müdürlük veya yetkilendirilmiş operatör tarafından bitki pasaportu düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Resmi Kontroller ve Resmi Önlemler

Resmi kontroller

MADDE 12 – (1) Kayıtların kontrolü:

a) Kayıtlı operatörlerin belgeleri yılda en az bir defa kontrol edilir.

b) Operatörlerin kayıt ve bitki pasaportu ile ilgili saklamak zorunda olduğu belgeler kontrol edilir.

c) Üretilen veya ticareti yapılan bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler ile ilgili kayıtlar kontrol edilir.

ç) Operatörlerce, listelenmiş zararlı organizmaların iç kontrollerinin yapıp yapılmadığı ve zararlı organizma görülmesi durumunda görüldüğü tarih ile bununla ilgili alınan önlemler ve uygulamalar ile ilgili kayıtların tutulup tutulmadığı kontrol edilir.

d) Ek-1'de listelenmiş bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin sevkiyatında geçerli bir bitki pasaportunun kullanılıp kullanılmadığı kontrol edilir.

(2) Arazi kontrolü:

a) Operatörün temin edeceği arazi haritası ile ekili ve dikili ürünlerin dağılımı ve bunların hangilerinin kontrole veya bitki pasaportuna ihtiyaç olduğu belirlenir. Bu bilgiler doğrultusunda bitki sağlığı kontrolleri yapılır.

b) Ek-1'de listeli bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler ile çevrede konukçu olabilecek tüm bitkiler zararlı organizma semptomları yönüyle kontrol edilir.

c) Vejetasyon kontrolü yılda en az bir kez olmak üzere uygun dönemde yapılır.

ç) Kontrollerde zararlı organizma şüphesi olduğunda ve özel şartların yerine getirilmesi amacıyla numune alınır ve analiz için ilgili laboratuvara gönderilir.

d) Arazi kontrolü sonucunda Ek-8'deki yıllık denetim formu iki suret düzenlenir. Düzenlenen yıllık denetim formunun bir sureti operatöre verilir, bir sureti de ilgili müdürlükte kalır.

Resmi önlemler

MADDE 13 – (1) **(Değişik:RG-28/3/2017-30021)** Yapılan makroskobik kontroller esnasında herhangi bir semptomla rastlanması durumunda operatör, müdürlükçe ön görülen önlemleri alır. Gerekliğinde zararlı organizmaların teşhisi için bitki sağlığı kontrolörü tarafından numune alınarak analiz için ilgili laboratuvara gönderilir. Analiz sonucuna itirazlar Bitki Karantinası Yönetmeliği kapsamında değerlendirilir.

(2) Zararlı organizma ile bulaşık olduğu tespit edilen bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelere, masrafi sahibine ait olmak üzere, gerekli bitki sağlığı

önlemleri uygulanır. Uygulanan önlemler sonucunda zararlı organizma yayılma riski ortadan kalktığında bitki pasaportu ile nakline ilgili müdürlük izin verebilir.

(3) Zararlı organizma ile bulaşık olduğu tespit edilen bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler, bitki sağlığı önlemlerinin yeterli olmadığı ve zararlı organizmaların yayılma riskinin devam ettiği durumlarda ilgili müdürlüğün gözetiminde operatör tarafından imha edilir.

(4) Zararlı organizmanın yayılma riski ortadan kalkıncaya kadar, üreticinin faaliyetlerinin bir kısmı veya tamamı yasaklanır.

(5) Gerekli görülen yerlerde bitkilerin cins, nevi veya çeşidi değiştirilebilir; münavebe tatbik ettirilebilir, ekim ve dikimine yasak getirilebilir veya gerekli fenni tedbirler uygulanabilir.

(6) Operatörler, zararlı organizmaya rastlanması durumunda hızla ilgili müdürlüklere gerekli karantina tedbirlerinin alınması ve izlenebilirliğin sağlanması için bilgi vermek zorundadırlar.

ALTINCI BÖLÜM **Genel Müdürlük, Müdürlük, Bitki Sağlığı Kontrolörünün** **Görev ve Sorumlulukları**

Genel müdürlüğün görev ve sorumlulukları

MADDE 14 – (1) Genel Müdürlük;

- a) Operatörlerin kayıt sistemini hazırlar ve temin eder.
- b) İzleme programlarını hazırlar.
- c) Eğitim, yayım ve benzeri faaliyetleri yürütür.
- ç) Bitki pasaportu sistemi ve operatörlerin kayıt altına alınması için ilgili birimleri yetkilendirir.
- d) Bitki pasaportu ve kayıt sistemi ile ilgili uygulama birlikteliği sağlar.
- e) Gerekli durumlarda sürvey programları hazırlar.
- f) Tüm verilerin, dokümanların ve elektronik veritabanı arşivinin güvenliğini yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre sağlar.
- g) Operatörler tarafından yapılacak görsel muayenede kullanılmak üzere talimat ve kılavuzlar hazırlar.

Müdürlüğün görev ve sorumlulukları

MADDE 15 – (1) Müdürlük;

- a) Operatörlerin kimlik, üretim yeri, üretim parseli, üretim deseni ve işletmeye ilişkin diğer bilgilerini kayıt sistemine girer veya girilmesini sağlar.
- b) Kayıt altına alınacak yerlere ait verilerle ilgili yerinde kontrol yaptırır.
- c) Kayıt altına alınan yerlerin yıllık kontrol planlarını hazırlar.
- ç) Kayıt altına alınan operatörlere belirli dönemlerde bitki pasaportu, bitki sağlığı ve bunların uygulamalarındaki değişiklikler ile ilgili konularda eğitim verir.
- d) Genel Müdürlüğe düzenli olarak bilgi akışı sağlar.
- e) Yeni bir zararlı organizmaya rastlanması durumunda ilgili yerlerle koordinasyon sağlayarak gerekli tedbirleri alır.
- f) Yeni bir zararlı organizma tespit edildiğinde gerekli sürvey programı hazırlanması için Genel Müdürlüğe teklifte bulunur.
- g) Bitki pasaportu düzenler ve basar.
- ğ) Yapılan denetimler sonucu uygun görülen operatörlere bitki pasaportu düzenleme ve basma yetkisi verir.
- h) Bitki sağlığı kontrolörlerinin iyi bir kontrol yapabilmeleri için gerekli ekipman ve malzemeleri temin eder.
- ı) Yapılan denetimlere dayanarak bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler için kısıtlamalar getirir, bitki pasaportunun geçerli olduğu bölgeleri belirler, ikame bitki pasaportunun düzenlenme şartlarını belirler.

Bitki sağlığı kontrolörlerinin görev ve sorumlulukları

MADDE 16 –(1) Bitki sağlığı kontrolörleri; tarla, bağ, bahçe, fidelik, fidanlıklar, mera ve kültüre elverişli olsun olmasın her türlü arazide ve silo, ambar, nakliyat ambarları, çırçırılama, tohum ve dane ayıklama yerleri, değirmenler, un ve çeltik fabrikaları ve bunlar gibi bitki ve bitkisel ürün bulundurulmuş, işlenen ve satış yapılan yerlerde resmi kontroller yapar.

(2) Bitki sağlığı kontrolörleri, operatörleri kayıt altına almak için;

- a) Başvuruları alır, üretim sahasının şemasını veya haritasını alır ve kayıt tutar.
- b) Sunulan belgeleri kontrol eder.
- c) Sunulan belgelerde yer alan bilgileri gerçek durumla karşılaştırır.
- ç) Bitki sağlığı kontrollerini arazide yapar.

d) **(Değişik:RG-28/3/2017-30021)** Bitki sağlığı kontrolörü, özel mevzuatında belirtilmemiş ise Bitki Karantinası Yönetmeliği esasları çerçevesinde Genel Müdürlük tarafından belirlenmiş numune etiketi örneğine göre numune alır ve analize gönderir.

- e) Operatörlerin zorunlulukları ve diğer bitki sağlığı koşulları hakkında bilgi sağlar.
- f) Kontrol edilen verileri veri tabanına aktarır ve saklar, belgelerin saklandığı dosya ilgili müdürlükte saklanır, bir nüsha ise operatörde bulunur.
- g) Kayıt numarası verir ve kayıt numarasının üzerinde yazılı olduğu bir kayıt sertifikası düzenler.

(3) Bitki sağlığı kontrolörleri, operatörleri bitki sağlığı açısından denetlemek için;

- a) Bitki sağlığı kontrolünü en doğru zamanda, yılda en az bir kez yapar.
- b) Bitki sağlığı kontrolünü tercihen üretim sahasında gerçekleştirir.
- c) Operatörler hakkındaki verileri kaydeder.
- ç) Belli bitkiler ile alakalı olan zararlı organizmalar hakkında bilgi edinir.
- d) Korunan bölgelerle ilgili uygulama bilgisi verir ve prosedürü anlatır.

(4) Bitki sağlığı kontrolörleri;

- a) Yılda en az bir kez doküman kontrolü yapar.
- b) Alım ve satım ile ilgili dokümanları kontrol eder.
- c) Kullanılan bitki koruma ürünleri ve miktarlarını kontrol eder.

(5) Bitki sağlığı kontrolörleri;

- a) Yetkilendirme öncesi operatörün onay için getireceği bitki pasaportu örneklerini inceler.
- b) Operatörün faaliyetleri ve bitkileri, bitki sağlığı şartları ile uyumlu ise bitki pasaportu basma yetkisi için ilgili müdürlüğe öneride bulunur.
- c) Operatörün kaç adet bitki pasaportu bastığını, ne kadarının kullanıldığını, satılan bitki sayısı ile kıyaslamak suretiyle kontrol eder.
- ç) Üretim sahasında, satış merkezlerinde, dağıtım noktalarında ve diğer noktalardaki bitki pasaportlarının doğruluğunu kontrol eder.
- d) Bitki pasaportunun uygun materyalden yapılıp yapılmadığını, standartlara uygun olup olmadığını ve sevki edilen ürüne iliştilirip iliştilmediğini

kontrol eder, tekrar kullanımını önler.

e) İkame pasaport basılması için dokümanları ve bitkileri kontrol eder.

(6) Bitki sağlığı kontrolörleri, bitki sağlığı önlemlerini uygulamak için;

- a) Zararlı organizma şüphesi varsa laboratuvar testleri için numune alır.

b) Eğer laboratuvar testleri pozitif ise, alınması gereken bitki sağlığı önlemleri için operatöre yazılı bildirimde bulunur. Bu nlemler;

- 1) Bulaşık olan bitkilerin imha edilmesi,
 - 2) Bulaşık olan bitkilerin yakını çevresinde yetişen konukçu bitkilerin imha edilmesi,
 - 3) Bitki pasaportu kullanımının durdurulması,
 - 4) rn rotasyonu uygulanması,
- gibi tedbirleri içerir.

c) Aşağıdaki işlemleri de yerine getirir:

- 1) Sınırları belirlenmiş alanlar oluşturur.
- 2) Bir karantina süresi tespit eder ve bitki sağlığı önlemlerinin alınmasını sağlamak için bildirimde bulunur.
- 3) Düzenli aralıklarla üretim sahasında kontrol yapar.
- 4) Bulaşma kaynağını tespit edebilmek için izleme yapar.
- 5) evredeki alanlardaki üretim, bulaşık olan sahadaki faaliyet ile ilgili ise buralarda da gerekli kontrolleri yapar.
- 6) Karantina süresi dolduktan sonra eğer tüm tarif edilen önlemler alınmışsa bitki sağlığı kontrollerini yapar ve laboratuvar testleri için numune

alır.

) Eğer bitki sağlığı kontrolleri ve laboratuvar testlerinin sonuçları negatif ise; bitki pasaportu kullanımı ile ilgili müdürlüğe önerilerde bulunur.

d) Yaptıkları kontrollerle ilgili olarak kontrol protokolü düzenler.

YEDİNCİ BÖLÜM **eşitli ve Son Hükümler**

İstisnalar

MADDE 17 –(1) Kendi ihtiyaı için üretim yapan ve ticari bir amaç gütmeyen üreticilerin kayıt altına alınma ve bitki pasaportu kullanma zorunlulukları bulunmamaktadır.

(2) Yemeklik patates bitki pasaportundan muaf olup, nihai tüketicilere satışı yapanlar da kayıt altına alınmazlar.

İdari yaptırımlar

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davrananlar hakkında Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 38 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (c), (), (f), (g), (h) ve (i) bentlerinde belirtilen idari yaptırımlar uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler

MADDE 19 –(1) 12/4/2007 tarihli ve 26491 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Fidanlık, Fidelik, Süs Bitkileri ve iek Soğanı retilen Yerlerin Ruhsatlandırılmasına İlişkin Yönetmelik ile 29/4/2009 tarihli ve 27214 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticari Amaçlı Patateslerin İzlenebilirliği Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 –(1) Daha önce ruhsat alan fidan, fide, ss bitkisi ve iek soğanı üreticileri bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde bu Yönetmeliğe uyum sağlamak zorundadır.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmeliğin;

a) Ek-1’inde listelenmiş olan bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerden Prunus L. (taş ekirdekliler), Malus Mill. (elma), Pyrus L. (armut) fidanı üreticileri için Yönetmeliğin ilgili hükümleri yayımı tarihinden itibaren üç ay sonra,

b) Diğer hükümleri 1/12/2011 tarihinde, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (Değişik:RG-28/3/2017-30021)

(1) (Değişik:RG-8/7/2019-30825 Mükerrer) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

(1) Bu değişiklik yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra yürürlüğe girer.

Ekleri görmek için tıkkayınız

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
	12/1/2011	27813
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1	28/3/2017	30021
2	8/7/2019	30825 Mükerrer
3	15/4/2021	31455